

دانشگاه کردستان
گروه شهرسازی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته شهرسازی گرایش برنامه ریزی شهری

تدوین چشم انداز شهر مهاباد با رویکرد توسعه پایدار

استاد راهنما:

دکتر هوشمند علیزاده

استاد مشاور:

دکتر کیومرث ایراندوست

پژوهشگر:

شیرزاد محمودی آذر

مهرماه ۱۳۹۱

اظہارنامہ دانشجو:

موضوع پایان نامہ: تدوین چشم‌انداز شهر مہاباد با رویکرد توسعه پایدار

استاد راهنما: دکتر ہوشمند علیزادہ

اینجانب شیرزاد محمودی آذر دانشجوی دورہ کارشناسی ارشد رشتہ شہرسازی گرایش برنامه‌ریزی شہری دانشگاه کردستان بہ شمارہ دانشجویی ۸۸۱۳۶۰۲۰۲ گواہی می‌نمایم کہ تحقیقات ارائه شدہ در این پایان نامہ توسط شخص اینجانب انجام شدہ و صحت و اصالت مطالب نگارش شدہ مورد تأیید می‌باشد و در موارد استفادہ از کار دیگر محققان بہ مرجع مورد استفادہ اشارہ شدہ است. بہ‌علاوہ گواہی می‌نمایم کہ مطالب مندرج در پایان نامہ تاکنون برای دریافت ہیچ نوع مدرک یا امتیازی توسط اینجانب یا فرد دیگری ارائه نشدہ است و در تدوین متن پایان نامہ چارچوب مصوب دانشگاه کردستان را بہ طور کامل رعایت کردہ ام.

امضاء دانشجو:

تاریخ:

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و نوآوری های ناشی از تحقیق، همچنین چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه کارشناسی ارشد، برای دانشگاه کردستان محفوظ است.
نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است.

دانشگاه کردستان
گروه شهرسازی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته شهرسازی گرایش برنامه‌ریزی شهری آقای شیرزاد
محمودی آذر تحت عنوان:

تدوین چشم‌انداز شهر مهاباد با رویکرد توسعه پایدار
ارایه شده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان بخشی از فعالیتهای تحصیلی لازم
برای درجه‌ی کارشناسی ارشد که در تاریخ..... توسط هیأت داوران زیر بررسی و با
نمره.....درجه به تصویب نهایی رسید

در تاریخ توسط هیأت داوران زیر بررسی و با درجه به تصویب نهایی
رسید.)

۱- استاد/ استادان راهنمای پایان نامه آقای دکتر با مرتبه علمی
امضا

۲- استاد/ استادان مشاور پایان نامه آقای دکتر با مرتبه علمی
امضا

۳- استاد/ استادان داور داخل گروه آقای دکتر با مرتبه علمی
امضا

۴- استاد/ استادان داور خارج از گروه آقای دکتر با مرتبه علمی
امضا

مهر و امضای مدیر گروه

تقدیم به

خانواده عزیزم که موفقیت‌های خود را وام‌دار زحمات ایشانم

تقدیر و تشکر

شایسته است از اساتید گرانقدرم جناب آقای دکتر هوشمند علیزاده، جناب آقای دکتر کیومرث ایراندوست و جناب آقای دکتر کیومرث حبیبی به پاس زحمات بی دریغشان در تدوین تحقیق حاضر، تقدیر و تشکر ویژه‌ای به عمل آید.

چکیده:

با توجه به تحولات سریع و پیچیدگی‌های جهان امروز، برای اغلب شهرهای کشورهای در حال توسعه از قبیل ایران، دیگر برنامه‌ریزی‌های سنتی و طرح‌های رایج نظیر طرح جامع و تفصیلی نمی‌تواند پاسخگوی حل مشکلات شهری باشد. در این میان یک برنامه‌ریزی استراتژیک می‌تواند در جهت مقابله سیستماتیک با معضلات شهری در مدیریت کارآمد شهر کمک شایان توجهی نماید. در فرآیند تدوین برنامه راهبردی توسعه شهر، چشم‌اندازسازی گامی اساسی است و اصولاً بدان معنا و موجودیت می‌بخشد. در وضعیت کنونی با توجه به رقابت شهرها در عرصه‌ی بین‌المللی برای کسب سود و درخشش بیشتر، باید گفت که داشتن یک چشم‌انداز برای توسعه شهر به عنوان یک ضرورت مطرح می‌شود. نمونه موردی تحقیق حاضر شهر تاریخی مهاباد است که قدمت آن به سده‌های اول هزاره اول پیش از میلاد مسیح می‌رسد. اکنون این شهر دارای توسعه‌ای سریع و ناهمگون می‌باشد. مهاباد شهر سرسبزی است که دارای قابلیت‌های طبیعی فراوانی است اما طی چند دهه اخیر به واسطه افزایش جمعیت شهر و قرارگیری بین ارتفاعات و اراضی کشاورزی باعث شده است که توسعه‌های جدید به اراضی کشاورزی و پاکوهی تجاوز نماید. طرح‌های توسعه تهیه شده برای این شهر متأسفانه نسبت به ساماندهی وضعیت موجود درمانده است و از طرفی با وجود قابلیت‌های طبیعی - تاریخی این شهر، این طرح‌ها در هدایت شهر سمت توسعه پایدار تاکنون ناموفق بوده‌اند. به نظر می‌رسد تهیه سند راهبردی توسعه شهر با تأکید بر تهیه چشم‌انداز توسعه مهاباد مبتنی بر اصول توسعه پایدار بتواند نه تنها مشکلات یادشده را تا حد زیادی مرتفع سازد که این شهر را به شهری پیشتاز در گام برداشتن به سمت توسعه پایدار تبدیل نماید. بدین منظور در تحقیق حاضر که جزء پژوهش‌های کاربردی است سعی شده است با شیوه توصیفی-تحلیلی، پس از ارائه چارچوب نظری تحقیق و شناخت و تحلیل شهر با مدل‌های SWOT و AHP اقدام به تدوین چشم‌انداز شهر شود. بدین منظور پس از مطالعه اسناد فرادست و بر کردن پرسشنامه‌ها توسط سه گروه ذی‌نفع (شهروندان، مسئولان مدیریت شهر و اساتید شهر) و با استفاده از مدلی تلفیقی از مدل‌های CSD و اورگون (Oregon) به تبیین بیانیه چشم‌انداز شهر مبادرت ورزیده و در نهایت نقشه‌های اجرایی (Action Plan) و راهبردها و سیاست‌های اجرایی ارائه شده است.

کلیدواژگان: برنامه راهبردی، چشم‌انداز، توسعه پایدار، مدل CDS، مدل اورگون (Oregon)، مهاباد.

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

فصل اول	۱
۱-۱- مقدمه	۱
۲-۱- بیان مسئله	۲
۳-۱- ضرورت انجام تحقیق	۳
۴-۱- چارچوب نظری	۴
۵-۱- پیشینه تحقیق	۶
۶-۱- اهداف تحقیق	۷
۷-۱- روش شناسی تحقیق	۷
۸-۱- جامعه آماری	۷
فصل دوم: مبانی نظری و دیدگان و تجارب ایران و جهان	۱۰
۱-۲- تعاریف مفاهیم	۱۰
۱-۱-۲- چشم انداز	۱۰
۲-۱-۲- توسعه پایدار	۱۰
۳-۱-۲- توسعه پایدار شهری	۱۰
۴-۱-۲- برنامه ریزی راهبردی	۱۱
۲-۲- چهارچوب نظری چشم اندازسازی	۱۲
۱-۲-۲- تعریف مفهومی چشم انداز	۱۲
۲-۲-۲- مفهوم چشم انداز مشترک	۱۳
۳-۲-۲- فرآیند چشم انداز سازی	۱۴
۴-۲-۲- پایه های اصلی فرآیند چشم انداز سازی	۱۵
۵-۲-۲- پیش شرط ها و چالش های پیش روی فرآیند چشم انداز سازی	۱۵
۳-۲- چارچوب نظری توسعه پایدار	۱۸
۱-۳-۲- تعاریف و مفاهیم	۱۸
۱-۱-۳-۲- توسعه	۱۸
۲-۱-۳-۲- معانی و اژه پایداری	۱۸
۳-۱-۳-۲- پایداری	۱۸

۱۹ توسعه پایداری ۴-۱-۳-۲
۱۹ تاریخچه توسعه پایداری ۵-۱-۳-۲
۲۱ پایداری شهری ۶-۱-۳-۲
۲۱ توسعه شهری پایدار ۷-۱-۳-۲
۲۲ ابعاد توسعه پایدار ۸-۱-۳-۲
۲۳ اصول توسعه پایدار ۹-۱-۳-۲
۲۵ شاخص های توسعه پایدار ۱۰-۱-۳-۲
۲۵ طرح و طراحی شهرهایی با چشم انداز پایداری ۱۱-۱-۳-۲
۲۶ اشکال مختلف شهری و شکل پایدار شهر ۱۲-۱-۳-۲
۲۷ تجارب جهان و ایران در تهیه چشم انداز توسعه شهر ۴-۲
۲۷ تجارب جهان و ایران در تهیه چشم انداز توسعه شهر با مدل CDS و آرگون ۱-۴-۲
۲۷ شهر شن یانگ چین ۱-۱-۴-۲
۲۹ شهر حیدرآباد هندوستان ۲-۱-۴-۲
۲۹ شهر دهلی ۳-۱-۴-۲
۳۰ شهر تارتو در ارستونی ۴-۱-۴-۲
۳۱ شهر شواین در آفریقای جنوبی ۵-۱-۴-۲
۳۲ سالسفورد انگلستان ۶-۱-۴-۲
۳۲ شهر گلاسکو در بریتانیا ۷-۱-۴-۲
۳۳ اوساگای در ژاپن ۸-۱-۴-۲
۳۳ ملبورن ۹-۱-۴-۲
۳۳ سیاتل ۱۰-۱-۴-۲
۳۶ چشم انداز شهر قزوین ۱۱-۱-۴-۲
۳۷ چشم انداز شهر شیراز ۱۲-۱-۴-۲
۳۸ چشم انداز شهر کرمان ۱۳-۱-۴-۲
۳۸ چشم انداز شهر اصفهان ۱۴-۱-۴-۲
۴۱ فصل سوم : جایگاه روش شناسی تحقیق
۴۲ روش تحقیق ۱-۳
۴۳ مدل های چشم انداز سازی ۲-۳
۴۳ مدل چشم انداز سازی CDS ۱-۲-۳

۴۴	۳-۲-۱-۱- تاریخچه سند راهبرد توسعه شهر
۴۴	۳-۲-۱-۲- اهداف سند راهبرد توسعه شهر
۴۴	۳-۲-۱-۳- عناصر اصلی سند راهبرد توسعه شهر
۴۴	۳-۲-۱-۴- فرآیند سند راهبرد توسعه شهر و جایگاه چشم انداز در آن
۴۶	۳-۲-۱-۵- برون داده های اصلی طرح
۴۶	۳-۲-۱-۶- ملزومات طرح
۴۶	۳-۲-۱-۷- چگونگی مشارکت در چشم انداز سازی با مدل CDS
۴۶	۳-۳- مدل چشم انداز سازی آرگون
۴۹	۳-۵- مدل مورد استفاده در تحقیق برای چشم انداز سازی
۴۹	۳-۵-۱- مدل تلفیقی CDS و اورگون
۵۳	۳-۶- مقایسه سه رشد تحقیق
۵۵	۳-۷- مدل مشارکتی مورد استفاده در تحقیق
۵۷	فصل چهارم: بررسی و شناخت شهر
۵۸	۴-۱- مطالعات جغرافیایی
۵۸	۴-۱-۱- موقعیت ریاضی
۵۸	۴-۱-۲- حدود و موقعیت سیاسی
۵۹	۴-۱-۳- تقسیمات سیاسی اداری
۵۹	۴-۲- مطالعات اقلیمی
۵۹	۴-۲-۱- درجه حرارت
۶۰	۴-۲-۲- بارندگی
۶۰	۴-۲-۳- روزهای یخبندان
۶۰	۴-۲-۴- رطوبت نسبی
۶۰	۴-۳- مطالعات زیستی
۶۰	۴-۳-۱- طبقه بندی ارتفاعی
۶۲	۴-۳-۲- طبقه بندی شیب
۶۴	۴-۴- مطالعات ژئومورفیک
۶۴	۴-۴-۱- زلزله
۶۴	۴-۴-۲- هیدرولوژی و ژئوهیدرولوژی
۶۵	جمع بندی مطالعات محیطی، اقلیمی و زیست محیطی

- ۶۴-۵-۴ مطالعات اجتماعی ۶۶
- ۶۴-۵-۴-۱ بررسی ویژگی های اجتماعی ۶۶
- ۶۴-۵-۴-۲ تحولات جمعیتی و ترکیب آن ۶۶
- ۶۴-۵-۴-۳ بار تکفل ۶۷
- ۶۴-۵-۴-۴ نسبت جنسی ۶۷
- ۶۸ جمع بندی ویژگی های جمعیتی مهاباد ۶۸
- ۶۴-۶-۴ مطالعات فرهنگی - اجتماعی ۶۸
- ۶۴-۶-۴-۱ سطح سواد و تحصیلات ۶۸
- ۶۴-۶-۴-۲ میزان رضایت از سکونت شهر ۶۸
- ۶۴-۶-۴-۳ تمایل به ماندگاری ۶۹
- ۶۴-۶-۴-۴ تمایل به مهاجرت به کدام مناطق ۷۰
- ۶۴-۶-۴-۵ علت ماندگاری ۷۱
- ۶۴-۶-۴-۷ میزان امنیت اجتماعی ۷۱
- ۶۴-۶-۴-۸ حضور بانوان در فعالیت های اجتماعی ۷۲
- ۶۳ جمع بندی ویژگی های فرهنگی مهاباد ۷۳
- ۶۴-۷-۴ مطالعات اقتصادی ۷۳
- ۶۴-۷-۴-۱ روند تحولات فعالان اقتصادی ۷۳
- ۶۴-۷-۴-۲ توزیع جمعیت در بخش های عمده فعالیت و تعیین نقش اقتصادی شهر ۷۴
- ۶۴-۷-۴-۳ ساختار اقتصادی ۷۶
- ۶۴-۷-۴-۴ میزان اشتغال و بیکاری ۷۶
- ۶۴-۷-۴-۵ بررسی وضعیت جمعیتی خانوار، میزان تکفل و ارتباط آن با فقر در مهاباد ۷۷
- ۶۸ جمع بندی و نتیجه گیری ویژگی های اقتصادی ۷۸
- ۶۴-۸-۴ مطالعات کالبدی ۷۹
- ۶۴-۸-۴-۱ مطالعات تاریخی ۷۹
- ۶۴-۸-۴-۱-۱ وجه تسمیه ۷۹
- ۶۴-۸-۴-۲ سابقه تاریخی ۷۹
- ۶۴-۸-۴-۳ سیر کالبدی - فضایی شهر ۸۱
- ۶۴-۸-۴-۴ موانع توسعه فیزیکی شهر مهاباد و الگوی توسعه آتی شهر ۸۳
- ۶۴-۸-۴-۵ ساخت کالبدی - فضایی شهر ۸۴

۸۷	۴-۸-۱-۶- تقسیمات کالبدی- فضایی شهر
۸۷	۴-۸-۱-۷- تراکم جمعیتی و سرانه ها
۹۱	۴-۸-۲- ویژگی های کلی ابنیه
۹۲	۴-۸-۲-۱- مصالح
۹۳	۴-۸-۲-۲- طبقات
۹۵	۴-۸-۲-۳- کیفیت ابنیه
۹۶	۴-۸-۳- بررسی ویژگی های شبکه معابر شهر مهاباد
۹۶	۴-۸-۳-۱- عرض شبکه معابر
۹۷	۴-۸-۳-۲- حجم ترافیک شبکه معابر
۹۸	۴-۸-۴- بناهای تاریخی و جاذبه های گردشگری مهاباد و اطراف آن
۱۰۷	۴-۹- بررسی اسناد فرادست
۱۰۷	۴-۹-۱- سند چشم انداز ۱۴۰۴ کشور
۱۰۷	۴-۹-۲- سند چشم انداز گردشگری کشور ایران(افق ۱۴۰۴)
۱۰۷	۴-۹-۳- طرح کالبدی منطقه آذربایجان
۱۰۸	۴-۹-۴- طرح جامع ناحیه مهاباد
۱۰۹	۴-۹-۵- طرح جامع مصوب شهر
۱۰۹	۴-۹-۵-۱- تأکیدات عمده
۱۰۹	۴-۹-۶- پیشنهادات کلی توسعه شهر مهاباد بر اساس طرح جامع شهری مصوب
۱۱۱	۴-۱۰- تحلیل شهر با استفاده از روش آسوت
۱۱۸	۴-۱۱- تبیین بیانیه ارزش بر اساس قابلیت های شهر و اصول توسعه پایدار
۱۲۰	فصل پنجم: تدوین چشم انداز شهر مهاباد و برنامه های اقدام
۱۲۱	پیشگفتار:
۱۲۱	۵-۱- بررسی میزان پایدار شهر مهاباد
۱۲۱	۵-۲- روش انتخاب شاخص های پایداری
۱۲۵	۵-۳- ارزیابی میزان پایداری وضع موجود به روش کمی و با استفاده از مدل AHP
۱۳۴	۵-۴- ارزیابی میزان پایداری وضع موجود به روش کیفی و با استفاده از مدل AHP
۱۴۳	۵-۵- تحلیل سناریوهای محتمل سیمای آینده شهر بر اساس روندهای موجود
۱۴۵	۵-۶- ارزیابی چشم اندازهای گذشته پو موجود شهر
۱۴۵	۵-۷- رویکرد چشم انداز مهاباد

- ۵-۸- رهیافت تدوین چشم انداز ۱۴۶
- ۵-۹- اطلاعات گردآوری شده برای چشم انداز ۱۴۷
- ۵-۱۰- گزینه های چشم انداز شهر مهاباد ۱۵۸
- ۵-۱۱- چشم انداز بهینه (منتخب) ۱۵۹
- ۵-۱۲- بیانیه چشم انداز شهر مهاباد ۱۶۰
- ۵-۱۳- برنامه های اجرایی ۱۶۰
- ۵-۱۳-۱- اصول اساسی حاکم بر برنامه های اجرایی ۱۶۰
- ۵-۱۳-۲- پهنه بندی استراتژیک کاربری اراضی ۱۶۱
- ۵-۱۳-۳- تراکم پیشنهادی ۱۶۲
- ۵-۱۳-۴- سازمان فضایی پیشنهادی ۱۶۳
- ۵-۱۳-۵- شبکه معابر پیشنهادی ۱۶۳
- ۵-۱۴- راهبردها و سیاست ها ۱۶۹
- ۵-۱۴-۱- سیاست های توسعه پایدار شهر مهاباد ۱۷۳
- نتیجه گیری ۱۷۳
- منابع ۱۷۴
- پیوست ها ۱۸۱

فهرست جداول

عنوان	صفحه
۱-۲- عناصر اصلی فرآیند برنامه ریزی استراتژیک و مرحله تهیه تا اجرا.....	۱۲
۲-۲- حلقه های ارتباط ابعاد پایداری در توسعه پایدار.....	۳۳
۳-۲- چشم انداز شهر تارکو در سال ۲۰۳۰.....	۳۶
۴-۲- چشم انداز شهر ملبرن.....	۳۶
۱-۳- فرآیند چشم اندازسازی مورد استفاده در تحقیق.....	۳۷
۱-۴- تقسیمات سیاسی شهرستان مهاباد سال ۸۵.....	۵۹
۲-۴- پراکنش طبقات ارتفاع نسبت به سطح مهاباد.....	۶۰
۴-۳- پراکنش طبقات شیب نسبت به سطح مهاباد.....	۶۲
۴-۴- روند تحولات جمعیت و خانوار شهر مهاباد طی سال های ۴۵-۸۵.....	۶۶
۵-۴- پراکنش سنی و جنسی جمعیت شهر مهاباد بر حسب گروه سنی ۴۵-۹۰.....	۶۷
۶-۴- میزان رضایت شهروندان از سکونت در مهاباد.....	۶۹
۷-۴- میزان تمایل به ماندگاری در مهاباد.....	۶۹
۸-۴- میزان تمایل به مهاجرت به کدام مناطق.....	۷۰
۹-۴- علل ماندگاری ساکنان در شهر.....	۷۱
۱۰-۴- بررسی امنیت اجتماعی در شهر مهاباد از دید ساکنین.....	۷۱
۱۱-۴- میزان حضور بانوان در فعالیت ها.....	۷۲
۱۲-۴- روند تحول فعالان اقتصادی جمعیت شهر مهاباد سطر سال های ۴۵-۸۵.....	۷۴
۱۳-۴- پراکنش نسبت جمعیت ده ساله و بیشتر شهر مهاباد ط سال های ۴۵-۸۵.....	۷۵
۱۴-۴- میزان اشتغال و بیکاری شهر مهاباد طی دوره زمانی ۴۵-۸۵.....	۷۶
۱۵-۴- مطالعات جمعیتی شهر مهاباد و ارتباط آن با فقر.....	۷۷
۱۶-۴- مساحت منازل مسکونی در شهر مهاباد.....	۷۸
۱۷-۴- تاریخچه و عوامل پیدایش شهر مهاباد.....	۸۰
۱۸-۴- سیر تحولات کالبدی- فضایی شهر مهاباد.....	۸۱
۱۹-۴- تراکم کلی جمعیت در سطح شهر مهاباد به تفکیک نواحی ۱۳۸۵.....	۸۷
۲۰-۴- پهنه بندی تراکمی جمعیت شهر مهاباد به تفکیک نواحی ۱۳۸۵.....	۸۸
۲۱-۴- مقایسه میزان سرانه پیشنهادی در طرح تفصیلی با وضع شهر در سال ۱۳۸۵.....	۹۰

- ۱۱۰-۴-۲۲- پیشنهادات کلی توسعه شهر مهاباد بر اساس طرح جامع شهری
- ۱۱۱-۴-۲۳- پیشنهادات اساسی طرح جامع شهر
- ۱۱۲-۴-۲۴- ماتریس آسوت در بعد زیست محیطی
- ۱۱۲-۴-۲۵- ماتریس آسوت در بعد اجتماعی
- ۱۱۴-۴-۲۶- ماتریس سوات در بعد اجتماعی
- ۱۱۵-۴-۲۷- ماتریس سوات در بعد کالبدی
- ۱۱۷-۴-۲۸- ماتریس سوات در بعد مدیریتی
- ۱۲۳-۵-۱- شاخص های کالبدی مورد استفاده در مدل AHP
- ۱۲۴-۵-۲- شاخص های اجتماعی مورد استفاده در مدل AHP
- ۱۲۵-۵-۳- شاخص های اقتصادی مورد استفاده در مدل AHP
- ۱۲۵-۵-۴- شاخص های مدیریتی مورد استفاده در مدل AHP
- ۱۲۶-۵-۵- مقایسه دودویی شاخص ها در ابعاد مختلف
- ۱۲۷-۵-۶- مقایسه دودویی شاخص های اجتماعی
- ۱۲۷-۵-۷- مقایسه دودویی شاخص های اقتصادی
- ۱۲۸-۵-۸- مقایسه دودویی شاخص های مدیریتی
- ۱۲۸-۵-۹- مقایسه دودویی شاخص های کالبدی
- ۱۲۹-۵-۱۰- مقایسه دودویی گزینه ها
- ۱۴۹-۵-۱۱- پاسخ پرسشنامه ای شهروندان

فهرست نقشه ها

عنوان	صفحه
نقشه شماره ۱- موقعیت جغرافیایی شهرستان مهاباد در کشور و استان.....	۵۸
نقشه شماره ۲- سطح بندی ارتفاع شهرستان مهاباد.....	۶۱
نقشه شماره ۳- پهنه بندی ارضی میزان شیب.....	۶۳
نقشه شماره ۴- پهنه بندی زلزله.....	۶۴
نقشه شماره ۵- سیر تحول کالبدی - فضایی شهر مهاباد.....	۸۲
نقشه شماره ۶- روند گسترش شهر و پیش بینی پهنه های مناسب شهری.....	۸۴
نقشه شماره ۷- ساختار کالبدی- فضایی شهر مهاباد.....	۸۶
نقشه شماره ۸- پهنه بندی تراکم جمعیت.....	۸۹
نقشه شماره ۹- مصالح ابنیه.....	۹۲
نقشه شماره ۱۰- طبقات ابنیه.....	۹۳
نقشه شماره ۱۱- قدمت ابنیه.....	۹۴
نقشه شماره ۱۲- کیفیت ابنیه.....	۹۵
نقشه شماره ۱۳- سلسله مراتب شبکه معابر.....	۹۶
نقشه شماره ۱۴- حجم ترافیک.....	۹۷
نقشه شماره ۱۵- اماکن تاریخی شهر.....	۱۰۶
۱-۵- محلات ناپایدار بر اساس شاخص های پایداری کالبدی.....	۱۳۰
۲-۵- محلات ناپایدار بر اساس شاخص های اجتماعی.....	۱۳۱
۳-۵- محلات ناپایدار بر اساس شاخص های پایداری اقتصاد.....	۱۳۲
۴-۵- محلات ناپایدار شهر مهاباد.....	۱۳۳
۵-۵- نقشه میانگین تراکم.....	۱۳۵
۶-۵- میانگین قطعات مسکونی.....	۱۳۶
۷-۵- نقشه میانگین سرانه خدمات.....	۱۳۷
۸-۵- میانگین سرانه تجاری.....	۱۳۸
۹-۵- محلات فاقد پارک.....	۱۳۹
۱۰-۵- محلات فاقد دبستان.....	۱۴۰
۱۱-۵- محلات فاقد کاربری فرهنگی.....	۱۴۱

- ۱۲-۵ - محلات فاقد کاربری ورزشی ۱۴۲
- ۱۳-۵ - پهنه ها، محورها و نقاط استراتژیک ۱۶۵
- ۱۴-۵ - پهنه ها، محورها و عناصر نیازمند ساماندهی ۱۶۶
- ۱۵-۵ - پهنه های استراتژیک کاربری اراضی ۱۶۷

فصل اول

کلیات

۱-۱-مقدمه

افزایش سهم جمعیت شهری جهان به طور عمده در مناطق در حال توسعه اتفاق افتاده است. در ۱۵ سال آینده جمعیت بسیاری از شهرها در آفریقا و آسیا دوبرابر خواهد شد که با توجه به ماهیت رشد و افزایش جمعیت این شهرها افزایش فقر و حاشیه نشینی را به دنبال خواهد داشت. در راستای مقابله با این چالش، شهرها نیاز به برنامه‌ریزی جهت انتخاب آگاهانه برای آینده دارند. برنامه استراتژیک شهری با تأکید بر اجراء از این نگرش حمایت می‌کند. برنامه راهبردی در حقیقت برنامه‌های عملی برای یک توسعه پایدار و افزایش رفاه کلیه شهروندان یک شهر و محیط پیرامونی آن از طریق مشارکت کلیه ذی‌نفعان و ذی‌نفعان می‌باشد. رشد سریع شهر مهاباد موجب شده است که نیاز به تدوین چشم‌انداز راهبردی در ابعاد مختلف مدیریتی، اجتماعی، اقتصادی، کالبدی و ... برای شهر به یک ضرورت بدل شده است. به علاوه شهر در حال حاضر مواجه با مسائلی است که پیش‌تر وجود نداشته و یا بسیار کم اهمیت بوده است. فقدان هماهنگی کافی میان سازمان‌ها و نهادهای درگیر در ابعاد مختلف مدیریت شهر مهاباد که تعدادشان به ده‌ها سازمان می‌رسد، موجبات اسراف در هزینه‌های شهری را فراهم می‌کند. از این رو وجود یک طرح راهبردی برای مدیریت توسعه شهری و حرکت در مسیر توسعه پایدار ضروری به نظر می‌رسد. علاوه بر آن اصولاً تهیه برنامه ریزی راهبرد توسعه شهر برای شهرهایی چون مهاباد که مطالعات طرح‌های جامع و تفصیلی در آن‌ها انجام شده و پاسخگوی رفع مشکلات شهری نبوده، توصیه شده است زیرا این